Opetus- ja kulttuuriministeriö/ KTPO
6.5.2026

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen valtionrahoitukseen kohdistuneet menosäästöt verrattuna vuoteen 2023

Ohessa on kootusti vuosien 2024–2026 talousarvioissa ja hallituksen vuosien 2027–2030 kehyspäätöksessä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen valtionrahoitusmomenteille kohdistuvia menosäästöjä.

Yliopistojen valtionrahoitus (momentti 29.40.50)

	Vaikutus määrärahamomentille (milj. euroa)						
Peruste	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Nostetaan EU/ETA-maiden ulkopuolisten korkeakouluopiskelijoiden lukukausimaksuja ja vähennetään vastaavasti korkeakoulujen valtionrahoitusta. (HO 2023)	-2,0	-4,0	-6,0	-8,0	-8,0	-8,0	-8,0
Nostetaan yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen avoimen koulutustarjonnan säädeltyjä enimmäismaksuja ja vähennetään vastaavasti korkeakoulujen valtionrahoitusta. (HO 2023)	-1,35	-2,25	-3,15	-4,5	-6,75	-6,75	-6,75
Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2024)			-0,75	-0,75	-0,75	-0,75	-0,75
Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2025)				-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Yritystukisäästön uudelleenkohdennus			-1,45	-1,45	-1,45	-1,45	-1,45
Valtionavustussäästö (Lisätoimet 2024)			-35,8	-35,8	-35,8	-35,8	-35,8
Tasomuutos (Lisätoimet 2025)			-20,4	-13,6	-10,2	-10,2	-10,2
Yhteensä	***-3,35***	***-6,25***	***-67,55***	***-64,8***	***-63,65***	***-63,65***	***-63,65***

Ammattikorkeakoulujen valtionrahoitus (momentti 29.40.55)

	Vaikutus määrärahamomentille (milj. euroa)						
Peruste	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Nostetaan EU/ETA-maiden ulkopuolisten korkeakouluopiskelijoiden lukukausimaksuja ja vähennetään vastaavasti korkeakoulujen valtionrahoitusta. (HO 2023)	-3,0	-6,0	-9,0	-12,0	-12,0	-12,0	-12,0
Nostetaan yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen avoimen koulutustarjonnan säädeltyjä enimmäismaksuja ja vähennetään vastaavasti korkeakoulujen valtionrahoitusta. (HO 2023)	-1,65	-2,75	-3,85	-5,5	-8,25	-8,25	-8,25
SOTE-harjoittelukorvauksen siirto maksettavaksi sosiaali- ja terveysministeriön pääluokasta (HO 2023)[1)]	-12,0	-12,0	-12,0	-12,0	-12,0	-12,0	-12,0
Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2024)			-0,35	-0,35	-0,35	-0,35	-0,35
Yritystukisäästön uudelleenkohdennus			-1,45	-1,45	-1,45	-1,45	-1,45
Valtionavustussäästö (Lisätoimet 2024)			-16,9	-16,9	-16,9	-16,9	-16,9
Tasomuutos (Lisätoimet 2025)			-9,6	-6,4	-4,8	-4,8	-4,8
Yhteensä	***-16,5***	***-20,75***	***-53,15***	***-54,6***	***-55,75***	***-55,75***	***-55,75***

1) Ammattikorkeakoulujen harjoittelukorvaus on siirtynyt v. 2023 alkaen maksettavaksi sosiaali- ja terveysministeriön pääluokasta. Tämä on hallitusohjelmassa listattu julkista taloutta vahvistavana toimena. Tämän ei lähtökohtaisesti pitäisi vaikuttaa harjoittelukorvauksien tasoon. Määrärahat ja niihin liittyvä päätöksenteko ovat kuitenkin STM:n hallinnonalalla.

Suomen Akatemialle kohdistetut määräaikaiset T&K-lisärahoitukset hyvinvointialueiden T&K-toiminnan vahvistamiseen

Suomen Akatemian tutkimusrahoitusvaltuuteen on vuodelle 2025 ja vuodelle 2027 päätetty kummallekin kertaluonteinen 8 milj. euron valtuuden lisäys hyvinvointialueiden T&K-toiminnan vahvistamiseen.

Vuonna 2025 toteutettu haku

Haun ja rahoituksen tavoite: Hyvinvointialueiden tutkimus- ja kehittämistoiminnan (T&K) vahvistamisen rahoituksen tarkoituksena oli lisätä hyvinvointialueiden yhteistyötä alueiden muiden hyvinvointialueiden, yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja valtion tutkimuslaitosten kanssa. Rahoituksen tavoitteena on edistää hyvinvointialueiden T&K-toimintaa ja vahvistaa sitä koskevaa yhteistyötä uudistetuissa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän rakenteissa. Tutkimuksen ja kehitystyön avulla tavoitellaan paitsi korkeampaa sote-sektorin tuottavuutta myös nykyistä parempaa hoidon laatua.

Hakemukset ovat organisaatioiden muodostamia konsortiohakemuksia. Konsortion johtajana rahoitusta hakee yliopistollista sairaalaa ylläpitävä hyvinvointialue tai HUS-yhtymä. Konsortiossa tuli olla vähintään kolme osapuolta mukaan lukien konsortion johtaja. Konsortiossa oli yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen lisäksi vähintään yksi toinen hyvinvointialue sekä vähintään yksi seuraavista: yliopisto, ammattikorkeakoulu tai valtion tutkimuslaitos. Rahoitus on käytettävä 100 % T&K-toimintaan.

Hakemuksia saatiin 5 HVAta lukuun ottamatta kaikilta HVA:lta, yhteensä 46 kpl, joissa 180 osahanketta.

Rahoituspäätösten valmistelu perustui kansainvälisen arviointipaneelin arviointilausuntoihin ja arviointipaneelien asettamaan järjestykseen. Rahoitettavien hankkeiden valinnassa pyrittiin luomaan hankekokonaisuus, joka parhaalla tavalla edistää haun tavoitteita. Rahoitettuja hankkeita oli yhteensä 11 kpl, myöntöprosentin ollessa 24 %. Kaikille rahoitusta hakeneille yhteistyöalueille myönnettiin rahoitusta. Aiheet olivat laajasti eri aloilta: lasten ja nuorten palvelut; DigiKuulo; AI ja gerastenian arviointi; Digitaalinen itsehoidon tuki ja tiedolla johtaminen; syövän täsmälääketiede; suorituskyvyn optimointi johtamis- ja tietoratkaisujen avulla; lastenpsykiatrian ja sosiaalihuollon malli; digitaaliset hyvinvointipalvelut; perusterveydenhuollon TKK; sairauksien ehkäisy; päihdehoito.

Prosessista: Toimijoiden yhteistyö vahvistui. Hakuun osallistui Akatemian näkökulmasta uusia hakijoita ja yliopistollisten sairaaloiden rooli hankkeiden koordinoijana onnistui hyvin. Organisaatioiden tutkimuspalveluilla ja heidän tekemällä yhteistyöllä oli haun onnistumisen kannalta iso merkitys.

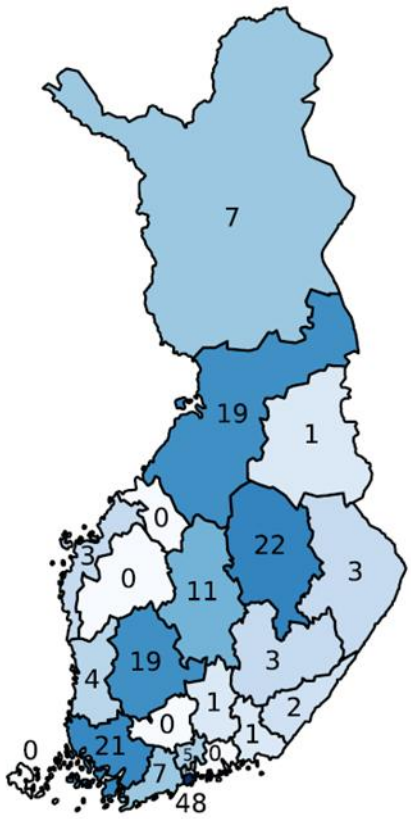
Alustavat suunnitelmat vuoden 2027 hausta

Ensi vuoden hakua valmistellaan parhaillaan, ja se on tarkoituksena järjestää paljolti samankaltaisena. Hakuilmoitus julkaistaan elokuussa 2026, haku on auki lokakuussa 2026, arviointi tapahtuu helmikuussa 2027 ja päätökset saadaan tehtyä toukokuussa 2027.

Taustatietoja vuonna 2025 toteutetusta hyvinvointialueiden T&K-toiminnan vahvistamiseen hausta

Hakijat hyvinvointialueittain

Hyvinvointialue	lkm		Hyvinvointialue	lkm
Helsinki	48		Pohjois-Karjala	3
Pohjois-Savo	22		Pohjanmaa	3
Varsinais-Suomi	21		Etelä-Karjala	2
Pirkanmaa	19		Päijät-Häme	1
Pohjois-Pohjanmaa	19		Kymenlaakso	1
Keski-Suomi	11		Kainuu	1
Länsi-Uusimaa	7		Itä-Uusimaa	0
Lappi	7		Kanta-Häme	0
Keski-Uusimaa	5		Etelä-Pohjanmaa	0
Satakunta	4		Keski-Pohjanmaa	0
Vantaa ja Kerava	3		Ahvenanmaa	0
Etelä-Savo	3			

Suomen Akatemia 7

SA Tietohallinto/Samuli Hemming

Yleisimmät organisaatiot rahoitusta saavissa hankkeissa

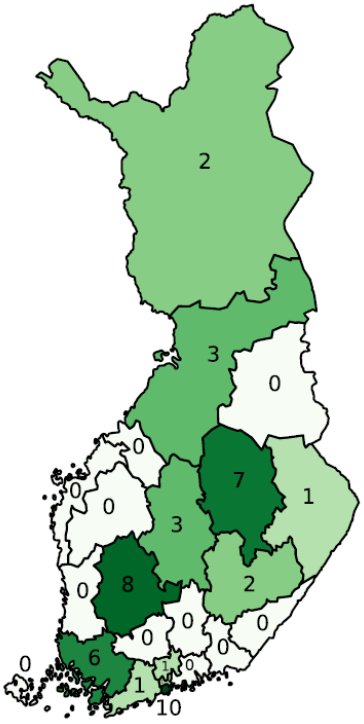
Organisaatio	lkm		Organisaatio	lkm
TYKS	4		Vantaan ja Keravan hva	1
TAU	4		TY	1
HY	4		PKSSK	1
HYKS	3		SAVONIA	1
UEF	3		OY	1
KYS	3		Länsi-Uudenmaan hva	1
TAYS	3		Lapin hva	1
Etelä-Savon hva	2		LY	1
Keski-Suomen hva	2		Keski-Uudenmaan hva	1
THL	2		JY	1
Pohjois-Pohjanmaan hva	2		Helsinki	1
TAMK	1		Varsinais-Suomen hva	1

Suomen Akatemia 11

SA Tietohallinto/Samuli Hemming

Myönnöt hyvinvointialueittain

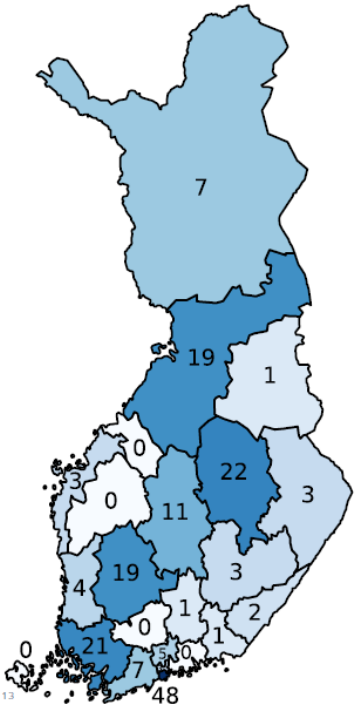
Hyvinvointialue	lkm
Helsinki	10
Pirkanmaa	8
Pohjois-Savo	7
Varsinais-Suomi	6
Keski-Suomi	3
Pohjois-Pohjanmaa	3
Etelä-Savo	2
Lappi	2
Keski-Uusimaa	1
Länsi-Uusimaa	1
Pohjois-Karjala	1
Vantaa ja Kerava	1

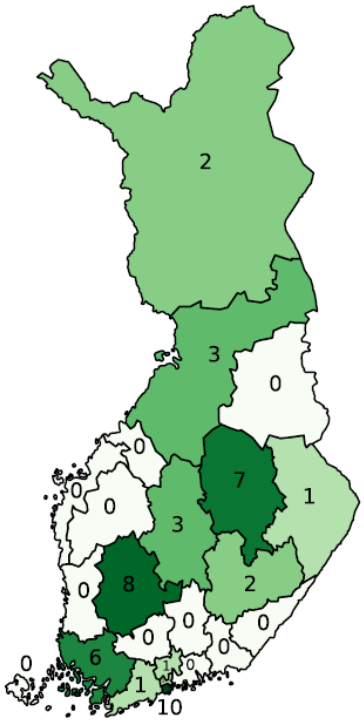

Suomen Akatemia 12

SA Tietohallinto/Samuli Hemming

Hakemukset vs. myönnöt

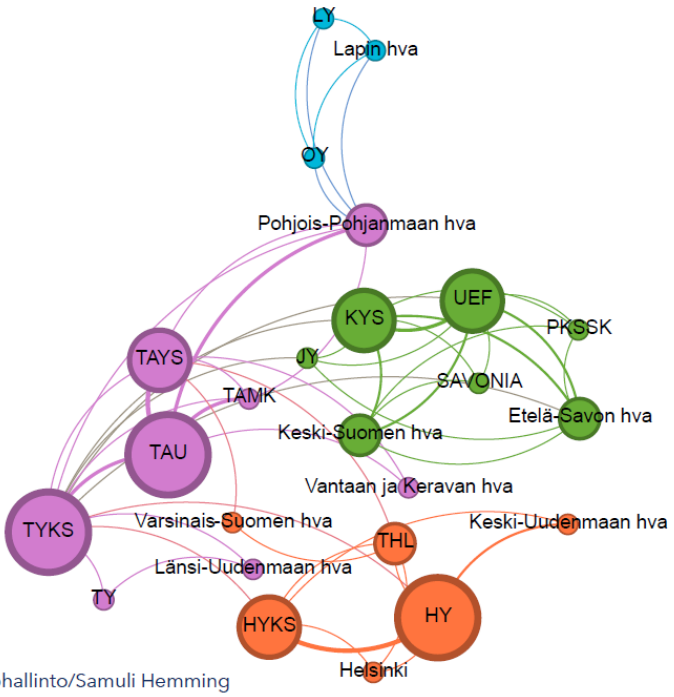
Suomen Akatemia 13

Organisaatioden välinen yhteistyö

Pallon suuruus = kuinka usein organisaatio on mukana rahoitusta saavassa hankkeessa

Viivan leveys = kuinka usein organisaatiot ovat mukana yhteisessä rahoitusta saavassa konsortiossa

Pallon väri = samaan klusteriin kuuluvat organisaatiot

SA Tietohallinto/Samuli Hemming

Suomen Akatemia

14

Hyvinvointialueiden TK-toiminnan ja -yhteistyön haun 2025 rahoitetut hankkeet

Hakija	Vastuuhenkilö	Organ	Konsortio	Aihe	Myöntö €
Turun yliopisto	Aaltonen, Katri	TY	?Strengthening collaboration towards effective and integrated services for children, young people and families with children in Southwest Finland and West Uusimaa(CoWest)	Yhteistyöllä kohti vaikuttavia ja integroituja palveluja lapsille, nuorille ja lapsiperheille Varsinais-Suomessa ja Länsi-Uudellamaalla	208588
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	Kosola, Silja K	LUVN			200562
Turun yliopistollinen keskussairaala	Kallio, Johanna	TYKS			390721
Itä-Suomen yliopisto	Solomon, Alina	UEF	A precision medicine digital ecosystem for hearing and related brain health(DigiKuulo 2.0)	DigiKuulo – Digitaalinen ekosysteemi kuulon ja aivoterveyden yksilölliseen hoitoon	239989
Pohjois-Karjalan Keskussairaala	Jäntti, Helena	PKSSK			70000
Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelut	Kaukonen, Jyrki	ESSOTE			45000
Keski-Suomen hyvinvointialue	Jokela, Johanna	HYVAKS			45000
Kuopion yliopistollinen sairaala	Töyräs, Juha	KYS			400000
Tampereen yliopisto	Jylhävä, Juulia	TAU	Artificial Intelligence-Enabled Screening of Frailty to Enhance Decision-Making in Clinical Practice(FRAIL-CARE)	Tekoälypohjainen gerastenian arviointi kliinisen päätöksenteon tukena	223568
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	Haapanen, Markus	VAKE			224580
Tampereen yliopistollinen sairaala	Arponen, Otso	TAYS			349952
Helsingin yliopisto	Jacucci, Giulio	HY	Digitaalinen itsehoidon tuki ja tiedolla johtamisen työkalu –eMOM palvelusovellus(eMOM)	Digitaalinen itsehoidon tuki ja tiedolla johtamisen työkalu –eMOM palvelusovellus	75105
Helsingin yliopisto	Torkki, Paulus	HY			74953
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	Kontio, Raija	KEUSOTE			325065
Helsingin yliopistollinen keskussairaala	Heinonen, Seppo	HYKS			324877
Helsingin yliopisto	Pietiäinen, Vilja	HY	iMTB Integrative Molecular Tumor Board for Precision Cancer Medicine(iMTB-PCMed)	Integroitu Molecular Tumor Board (iMTB) syövän täsmälääketieteen molekyylidatan raportoimiseen	340026
Turun yliopistollinen keskussairaala	Koskenvuo, Minna	TYKS			120180
Helsingin yliopistollinen keskussairaala	Monni, Outi	HYKS			339794

Jyväskylän yliopisto	Mikkonen, Tommi	JY			240000
Itä-Suomen yliopisto	Kinnunen, Ulla-Mari	UEF			149709
Turun yliopistollinen keskussairaala	Tuominen, Outi	TYKS			49990
Etelä-Savon hyvinvointialue	Luokkamäki, Sanna	ELOISA		OPTIMISE – Suorituskyvyn optimointi sosiaali- ja terveydenhuollon ekosysteemeissä	97172
Kuopion yliopistollinen sairaala	Töyräs, Juha	KYS	Itä-Suomen yhteistyöalueen tietojohtamisen teknologia-alusta(OPTIMISE)	integroitujen johtamis- ja tietoratkaisujen avulla	263129
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	Laajasalo, Taina	THL			162805
Helsingin sote- ja pelastustoimi	Pelkonen, Tarja	HKISOTE			184421
Helsingin yliopisto	Flykt, Marjo	HY		SILTA – Lastenpsykiatrian ja sosiaalihuollon in-	129999
Helsingin yliopistollinen keskussairaala	Aronen, Eeva	HYKS	Lastenpsykiatrian ja sosiaalihuollon integroitu malli (SILTA/BRIDGE)	tegroitu malli lapsen käytöshäiriöiden ehkäisyyn ja hoitoon	300000
Oulun yliopisto	Jansson, Miia	OY			250791
Lapin yliopisto	Hautala, Sanna	LY	Northern Finland Digital Wellbeing Services:	Pohjois-Suomen digitaaliset	241938
Lapin hyvinvointialue	Kivekäs, Eija	LAPHA	The effectiveness, accessibility and	hyvinvointipalvelut (NorthDIGI): vaikuttavuus,	132859
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue	Liinamaa, Johanna	POHDE	continuity of digital services in social and health care(NorthDIGI)	saavutettavuus ja jatkuvuus digitaalisissa sosiaali- ja terveyspalveluissa	174412
Itä-Suomen yliopisto	Soininen, Sonja	UEF			296091
Savonia-ammattikorkeakoulu oy	Korhonen, Teija	SAVONIA			80000
Keski-Suomen hyvinvointialue	Ruohonen, Toni	HYVAKS	Perusterveydenhuollon Health Hub: tutkimus-, kehittämis-, koulutus- ja innovaatiotoiminta	Health Hub: Perusterveydenhuollon tutkimus,	119510
Kuopion yliopistollinen sairaala	Töyräs, Juha	KYS	Itä-Suomen yhteistyöalueella(PTH Health Hub)	kehitys ja koulutus sekä akateemisen terveyskeskuksen perustaminen Itä-Suomeen	304399

Tampereen yliopisto	Absetz, Pilvikki	TAU			118197
Tampereen yliopisto	Emmert-Streib, Frank	TAU			190334
Tampereen ammattikorkeakoulu	Halkoaho, Arja	TAMK			100100
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue	Veijola, Riitta	POHDE			68250
Turun yliopistollinen keskussairaala	Koskenniemi, Jaakko	TYKS			68250
Tampereen yliopisto	Hyöty, Heikki	TAU	PRIMA-P4 Center: A paradigm shift towards	PRIMA-P4 -keskus: Paradigman muutos kohti	109270
Tampereen yliopistollinen sairaala	Kurppa, Kalle	TAYS	predictive and per-sonalized prevention in Finnish healthcare(PRIMA-P4)	ennakoivaa ja yksilöllistä sairauksien ehkäisyä suomalaisessa terveydenhuollossa	145599
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	Kuussaari, Kristiina	THL			154328
Tampereen yliopistollinen sairaala	Luoto, Kaisa	TAYS	SCOPE: Substance use, Coding,		244738
Varsinais-Suomen hyvinvointialue	Niemelä, Solja	VARHA	Optimization, Problem recognition, Evidence(SCOPE)	Kirjaaminen ja vaikuttavuus päihdehoidossa	389130